

Bezdroża

travelbook

Wtochy północne

ERGO
HESTIA

Ubezpieczenie
w podróży

Autorki przewodnika: Agnieszka Masternak, Magdalena Kubas, Agnieszka Liszka

Współpraca: Ewa Michalska, Marcin Michalski (informacje praktyczne)

Redaktor prowadzący: Maciej Żemojtel

Redakcja: Aurelia Hołubowska

Opieka techniczna: Katarzyna Leja

Źródło pochodzenia danych kartograficznych:

© OpenStreetMap contributors; www.opendatacommons.org/licenses/odbl

Skład: DAKA – Studio Graficzne

Projekt okładki: hotmedia Jan Paluch

Wszelkie prawa zastrzeżone. Nieautoryzowane rozpowszechnianie całości lub fragmentu niniejszej publikacji w jakiegokolwiek postaci jest zabronione. Wykonywanie kopii metodą kserograficzną, fotograficzną, a także kopiowanie książki na nośniku filmowym, magnetycznym lub innym powoduje naruszenie praw autorskich niniejszej publikacji.

Wszystkie znaki występujące w tekście są zastrzeżonymi znakami firmowymi bądź towarowymi ich właścicieli. Autorki oraz wydawnictwo Helion dołożyli wszelkich starań, by zawarte w tej książce informacje były kompletne i rzetelne. Nie biorą jednak żadnej odpowiedzialności ani za ich wykorzystanie, ani za związane z tym ewentualne naruszenie praw patentowych lub autorskich. Autorki oraz wydawnictwo Helion nie ponoszą również żadnej odpowiedzialności za ewentualne szkody wynikłe z wykorzystania informacji zawartych w książce.

Wydawnictwo Helion

ul. Kościuszki 1c, 44-100 Gliwice

tel.: 32 2309863

e-mail: redakcja@bezdroza.pl

księgarnia internetowa: <http://bezdroza.pl>

Drogi Czytelniku!

Jeżeli chcesz ocenić tę książkę, zajrzyj pod adres:

<http://bezdroza.pl/user/opinie/?bewt1>

Możesz tam wpisać swoje uwagi, spostrzeżenia, recenzję.

Wydanie I

ISBN: 978-83-283-0088-0

Copyright © Helion, 2015

- **Kup książkę**
- **Poleć książkę**
- **Oceń książkę**
- **Księgarnia internetowa**
- **Lubią to!**
- **Nasza społeczność**

Włochy północne

Kup książkę

Poleć książkę

Zabytki wczesnochrześcijańskie w Rawennie

Rawenna to istne „zagłębienie” zabytków wczesnochrześcijańskich i bizantyjskich. Budowle z V czy VI stulecia nie są tu niczym dziwnym, a wiele z nich zdobią również wiekowe mozaiki.

SKARBY KULTURY**Atrakcje włoch północnych*****Ostatnia Wieczera* Leonarda da Vinci w Mediolanie**

Jeden z najśłynniejszych fresków świata powstał w 1495–97 na ścianie refektarza klasztoru Santa Maria delle Grazie w Mediolanie. Owiane legendą malowidło do dziś kryje wiele zagadek.

Zabytki franciszkańskie w Asyżu

Malowniczo położony wśród umbryjskich wzgórz Asyż słynie z zespołu zabytków wiążących się ze św. Franciszkiem i założonym przez niego zakonem. Jednym z nich jest ogromna bazylika św. Franciszka z XIII w.

Mozaiki wczesnochrześcijańskie w Akwilei

Mozaiki podłogowe w akwilejskiej bazylice są unikatem na skalę światową. Bardzo dobrze zachowana kunsztowna posadzka powstała ponad 1,5 tys. lat temu!

Kup książkę**Poleć książkę**

NAJWSPANIALSZE ŚWIĄTYNIE

Bazylika św. Marka w Wenecji

Jeden z najpiękniejszych kościołów Europy zachwyca różnorodnością stylistyczną. Już sama fasada o pięciu portalach, udekorowana licznymi mozaikami i rzeźbami, zapiera dech w piersiach. ➤

Bazylika św. Antoniego w Padwie ▲

Świątynia, w której spoczęły relikwie św. Antoniego, od wieków przyciąga pielgrzymów z całego świata. Kościół – jeden z największych na świecie – harmonijnie łączy style romański (fasada) i bizantyjski (kopuły).

Bazylika Superga pod Turynem

Wspaniała klasycystyczna świątynia to mauzoleum dynastii Sabaudów. Tu też znajduje się grób tragicznie zmarłych piłkarzy Grande Torino.

Bazylika San Zeno Maggiore w Weronie

Jeden z najwspanialszych kościołów romańskich we Włoszech zdobą m.in. XII-wieczne drzwi z brązu ze scenami ze Starego i Nowego Testamentu.

Katedra Santa Maria del Fiore we Florencji

Gotycko-renesansowa florencka katedra to jeden z największych kościołów na świecie. Przy jej budowie i zdobieniu pracowali najwięksi artyści epoki – katedrę przykrywa imponująca kopuła Brunelleschiego, a obok świątyni wznosi się gotycka kampanila – dzieło Giotto. ▼

Atrakcje Włoch północnych

Kup książkę

Poleć książkę

Park Narodowy Cinque Terre (Parco Nazionale delle Cinque Terre), w 1997 r. wpisany na listę UNESCO, obejmuje niezwykle fragment wybrzeża włoskiego na wschód od Genui, gdzie surowa przyroda i od lat przekształcający ją człowiek utworzyli isticie bajkowy krajobraz. Urokliwe miasteczka, tarasy na stromych zboczach wzgórz, winnice i pola uprawne, które zdają się być zawieszane między morzem a niebem, urwiska i dzikie plaże – wszystko to tworzy jeden z najpiękniejszych zakątków Włoch.

Miasteczka leżące na terenie parku: Monterosso al Mare, Vernazza, Corniglia, Manarola, Riomaggiore, połączone są ze sobą siecią szlaków różnej długości i o różnym stopniu trudności. (Informacji na temat wytyczonych

tras należy szukać w punktach informacji turystycznej, które znajdują się blisko stacji kolejowych w każdej z wymienionych miejscowości). Na szczególną uwagę zasługuje **Via dell'Amore** (Droga Miłości) – szlak łączący Manarolę z Riomaggiore. Pozwala on podziwiać piękno regionu, ale przede wszystkim jest krótki i jako taki nadaje się nie tylko dla zakochanych par, ale i dla rodzin z dziećmi. Wiele tras można pokonać, korzystając z lokalnych środków transportu, co jest o tyle ważne, że wjazd do miejscowości na terenie parku własnym samochodem jest niezwykle trudny, a drogi są kręte, wąskie i niebezpieczne.

Każde miasteczko Cinque Terre ma do zaoferowania zwiedzającym coś niepowtarzalnego.

▼ Vernazza

Park Narodowy Cinque Terre

Kup książkę

Poleć książkę

W **MONTEROSSO AL MARE** ścieżka biegnąca nad morzem łączy stare miasto z nowoczesną dzielnicą Fegina. Na uwagę zasługuje tu późnoromański **kościół San Giovanni Battista** z charakterystyczną fasadą w czarno-białe pasy, a także nietypowa atrakcja – wirtualne akwarium: **Aquario Virtuale** **otwarte: 10.00–17.00.**

VERNAZZA, naturalnie chroniona przed inwazją morskich fal przez wysokie skały, ma piękny **kościół** z oryginalną **dzwonnica** wzniesioną na planie ośmiokąta.

W położonej wśród winnic **CORNIGLI** na uwagę zasługuje **sanktuarium San Bernardino**, a także **kościół San Pietro** z przepiękną rozetą.

Manarola i Riomaggiore zdają się być wykute w skałach i jako takie robią wrażenie najbardziej niedostępnych. W **MANAROLI**

warto zobaczyć romański **kościół Madonna della Salute**, natomiast w **RIOMAGGIORE** **sanktuarium La Madonna di Montenero** i **Museo Della Memoria** **otwarte: sb. i nd. 10.30–12.30; wstęp: 0,50 EUR**, pozwalające zapoznać się z przyrodą, historią i tradycjami Cinque Terre.

Na wybrzeżu dominują urwiska skalne i plaże kamieniste. Jednak można znaleźć tu również **plaże** żwirowe (Riomaggiore, Vernazza), a w Monterosso al Mare znajduje się szeroka i zadbane plaża piaszczysta. Na miłośników morskich kąpielei czeka niezwykle czysta woda, bowiem strefa morska parku objęta jest szczególną ochroną (Area Marina Protetta di Cinque Terre). Organizowane są tu podwodne eskapady dla **pletwonurków**, chcących bliżej zapoznać się z miejscową morską fauną i florą.

Piza

Piękne miasto położone w dolnym biegu rzeki Arno, na równinie rozciągającej się pomiędzy górą Pisano a Morzem Liguryjskim. Dzięki swym zabytkom architektonicznym stało się jednym z najbardziej znanych miast włoskich i, co za tym idzie, obleganym przez ogromną rzeszę turystów, tłoczących się zwłaszcza w jednym miejscu – w okolicach słynnej Krzywej Wieży. Wpisany na listę UNESCO plac Katedralny (Piazza del Duomo), zwany też Campo dei Miracoli (Plac Cudów), zachwyca jeszcze kilkoma innymi pizańskimi cudami.

pobliską Lukką, bogatą Florencją, a nade wszystko z największą konkurentką na morzu – Genuą, która pokonała Pizę w bitwie pod Melorią w 1284 r. Miasto utraciło wówczas Korsykę i Sycylię, a następnie, na przełomie XIV i XV w., dostało się w strefę wpływów florenckich. Później weszło w skład Wielkiego Księstwa Toskanii. W 1860 r. zostało włączone do Królestwa Włoch. Piza jest nie tylko starym, zabytkowym miastem, ale także siedzibą uniwersytetu o bardzo bogatych tradycjach (1343) oraz miejscem narodzin Galileusza.

HISTORIA

Początki Pizy (Pisa) sięgają czasów osadnictwa liguryjsko-etruskiego, ale znaczenia nabrała dopiero jako miasto rzymskie, głównie dzięki swojemu portowi. Około roku 1000 Piza stała się wolnym miastem i rozciągnęła swe wpływy na Sycylię i Sycylię, a dzięki uczestnictwu w pierwszej krucjacie zdobyła wschodnie rynki. Jednocześnie jednak rozpoczęła się jej rywalizacja z innymi miastami:

WARTO ZOBACZYĆ

Tutejszy **plac Katedralny** (Piazza del Duomo) zwany jest z powodu swego niezaprzeczanego uroku Campo dei Miracoli, czyli Poliem Cudów. W 1987 r. został wpisany na listę UNESCO. Rzeczywiście, znajdujące się na nim budowle mają niepowtarzalny charakter. Romańska ★ **katedra** 📍 **otwarte:** XI–II 10.00–13.00 i 14.00–17.00, III 9.00–19.00, IV–IX 10.00–20.00, X 10.00–19.00; wstęp: 2 EUR;

▼ „Plac Cudów”

Kup książkę

Poleć książkę

biglietto cumulativo do katedry, baptysterium, Museo dell'Opera del Duomo, Museo delle Sinopie i na Camposanto – 10 EUR, bilet do dwóch z tych obiektów – 6 EUR, została wybudowana na przełomie XI i XII w.

Początkowo pracami kierował Buschetto, potem zastąpił go Rainaldo, którego dziełem jest też fasada z czterema rzędami arkad, które ciągną się także po bokach katedry. Niegdyś głównym wejściem do kościoła była tzw. Porta di San Ranieri – drzwi umieszczone w południowej części transeptu, a więc zwrócone w stronę środka placu. Dziś są to jedyne z czworga drzwi wykonanych z brązu (ok. 1180) przez Bonanna Pisana, jakie dotwały do naszych czasów. Wyobrażone na nich zostały sceny z życia Chrystusa i Maryi, zaskakujące swą siłą wyrazu, prostotą i jednocześnie wyjątkową plastycznością. Pięcionawowe wnętrze katedry z trzynawowym

Kup książkę

Poleć książkę

▲ Wnętrze pizańskiej katedry

transeptem i emporami jest niepowtarzalnym połączeniem architektury wczesnochrześcijańskiej (bizantyjskiej) z elementami zapożyczonymi ze sztuki islamu. W bogactwie dekoracji uwagę przyciąga przede wszystkim mozaika w absydzie, przedstawiająca Chrystusa Zbawiciela na tronie pomiędzy Maryją i św. Janem Chrzcicielem, którą współtworzył Cimabue (jego autorstwa jest prawdopodobnie twarz Jana Chrzciciela). Szczególnie interesująca jest marmurowa ambona Giovanniego Pisana, pochodząca z ok. 1310 r., na której wyobrażone zostały sceny z życia Chrystusa, od zwiastowania aż do ukrzyżowania. W lewej części transeptu znajduje się natomiast grobowiec cesarza Henryka VII (zmarłego na malarie w 1313 r. w czasie podróży do Rzymu na koronację), wyrzeźbiony przez Tina da Camaino, ucznia Giovanniego Pisana. Oprócz postaci leżącego imperatora widoczne są na nim postaci apostołów.

Obok katedry znajduje się **★ baptysterium**, którego budowę rozpoczęto w 1152 r. na podstawie projektu Diotisalviiego. Zewnętrzne dekoracje gotyckie zostały dodane później, po 1260 r., przy udziale Nicolì

i Giovanniego Pisanów. Kopuła pochodzi z połowy XIV w. Portal zwrócony w stronę katedry jest bogato zdobiony płaskorzeźbami przedstawiającymi prace wykonywane podczas poszczególnych miesięcy oraz dyskutujących apostołów (XII w.). Wewnątrz, pośrodku, umieszczona jest ośmioboczna misa chrzcielna z 1246 r. autorstwa Guida Bigarelego. Obok stoi przepiękna marmurowa ambona wykonana przez Nicolò Pisana w 1260 r.

Najbardziej znaną budowlą Pizy, a jednocześnie jej symbolem, jest oczywiście tzw. **★ Krzywa Wieża** **📍 Torre Pendente**; **otwarta: XI–II 10.00–17.00, III 9.00–18.00, IV–IX 8.30–20.30 (17 VI–4 IX 8.30–23.00), X 9.00–19.00; wstęp: 15 EUR**, czyli po prostu dzwonnica, której budowa trwała od 1173 do 1350 r. Już w krótkim czasie po wzniesieniu pierwszych trzech poziomów wieża zaczęła się lekko przechylać. Próbowano zatrzymać ten proces na różne sposoby, m.in. stosując na wyższych poziomach różną wysokość kolumn, stąd też po stronie południowej są one wyższe niż po stronie północnej. Dopiero w połowie XIV w. Tommaso Pisano zakończył budowę siódmego, ostatniego

Kup książkę

Poleć książkę

poziomu, doprowadzając tym samym dzieło do końca. Wieża chyliła się jednak coraz bardziej i dopiero ostatnio udało się ten proces zahamować. Pizańska dzwonnica jest jednak unikatowa nie tylko ze względu na swe skrzywienie, ale przede wszystkim na oryginalną konstrukcję architektoniczną, niespotykaną w innych miastach Toskanii.

Po północnej stronie Campo dei Miracoli położony jest cmentarz – ★ **Camposanto Monumentale** ⓘ otwarte: XI–II 10.00–16.30, III i X 9.00–18.30, IV–IX 8.00–20.00; wstęp: 5 EUR, bilet łączony – zob. katedra, jedna z najoryginalniejszych budowli gotyckich w całej Toskanii. W 1278 r. Giovanni di Simone rozpoczął budowę nowego cmentarza, który przyjął formę wydłużonych krużganków z wewnętrznym dziedzińcem porośniętym trawą i otoczonym podcieniami. Z zewnątrz, ze swym rzędem ślepych arkad i prostym portalem wejściowym, sprawia on niepozorne wrażenie, wewnątrz imponuje jednak przede wszystkim swoją harmonią i rozmiarami: 126 m długości i 52 m szerokości. Można tu zobaczyć liczne freski, m.in. XIV-wieczny cykl *Triumf Śmierci*.

Przy Campo dei Miracoli znajduje się też ★ **Museo dell’Opera del Duomo** ⓘ otwarte: XI–II 10.00–17.00, III 9.00–18.00, IV–IX 8.00–20.00, X 9.00–19.00; wstęp: 5 EUR,

bilet łączony – zob. katedra, w którym zgromadzono liczne rzeźby, m.in. pochodzące z fasady katedry, jak np. *Madonna del Colloquio* czy *Św. Jan Ewangelista* Giovanniego Pisana. Nieopodal znajduje się też **Museo delle Sinopie** (czynne jw.), w którym zgromadzono szkice fresków (*sinopie*) zdobiących Camposanto.

Piazza dei Cavalieri, która stanowiła centrum republikańskiej Pizy, została w XVI w. przebudowana przez Vasarięgo. Od wschodu plac ogranicza XVI-wieczny **kościół Santo Stefano dei Cavalieri**. Został on wzniesiony również przez Giorgia Vasarięgo, natomiast barokową fasadę zaprojektował Giovanni de’Medici. Obok znajduje się **Palazzo dei Cavalieri** – dawny Palazzo Comunale, który w XVI w. stał się siedzibą utworzonego właśnie Zakonu Rycerzy św. Stefana. Jego przebudowę zlecono Vasarięmu, którego dziełem są liczne groteski i medaliony widoczne na fasadzie. Schody pochodzą z 1810 r., kiedy to budynek stał się siedzibą założonego przez Napoleona uniwersytetu, dzisiejszej Scuola Normale Superiore (czyli liceum). Stojący przy tym samym placu **Palazzo dell’Orologio** powstał dzięki połączeniu dwóch przedzielonych niegdyś ulicą wież mieszkalnych; pokrywają go interesujące dekoracje sgraffitowe.

▲ Kościół Santa Maria della Spina

Kup książkę

Poleć książkę

Siena

Siena (54 tys. mieszkańców), jedno z najbardziej nietypowych i najpiękniejszych miast Toskanii, została założona przez Etrusków na wzgórzu między dolinami dwu rzek: Arbia i Elsy. Jest to miejsce o niepowtarzalnym charakterze, gdzie zachowało się wiele dawnych tradycji i zwyczajów.

Miasto ożywa szczególnie latem, kiedy odwiedza je niezwykle dużo turystów (zwłaszcza w okresie słynnego *palia*), a także studentów mającego tu siedzibę Uniwersytetu dla Cudzoziemców (Università per gli Stranieri). Siena, kryjąca w swych murach wspaniałe zabytki architektury, rzeźby i malarstwa, została w 1995 roku wpisana na listę UNESCO.

wygnanych z Rzymu przez wuja, Romulusa, założyciela Wiecznego Miasta. W czasie ucieczki zatrzymali się oni dopiero na łagodnych wzgórzach Toskanii i tu się osiedlili. Przybyła z nimi także wilczyca kapitolńska, która wykarmiła ich, podobnie jak niedugdy Remusa i Romulusa. Stąd też wyobrażenia wilczycy i dwóch karmionych przez nią bliźniąt można w Sienie napotkać bardzo często.

Charakterystyczny dla Sieny jest widoczny do dzisiaj podział na tzw. *contrady*, czyli mniejsze niż tercie dzielnice miasta, które rywalizują ze sobą dwa razy w roku (2 lipca i 16 sierpnia) podczas *palia*. Jeźdźcy reprezentujący poszczególne *contrady* ścigają się wtedy wokół głównego placu miasta – Piazza del Campo.

HISTORIA

Miasto, położone na trzech wzgórzach stanowiących podstawę podziału na dzielnice (*terzii*), wg legendy założone zostało przez dwóch synów Remusa: Seniusza i Askiusza,

WARTO ZOBACZYĆ

„Siena jest dużą sceną z muszlowatym wklęśnięciem Il Campo pośrodku. Sceną będąc architektonicznie, bogato przy tym dekorowaną,

▼ Sienieńska starówka

Kup książkę

Poleć książkę

▲ Piazza del Campo i Palazzo Pubblico

budzi często wrażenie udziału w spontanicznym, tłumnym widowisku teatralnym. Spadzistymi zejściami spływają na Campo, na Pole, turyści, mieszkańcy miasta, wycieczki szkolne” – pisał o mieście Gustaw Herling-Grudziński. Centrum i serce miasta stanowi właśnie Piazza del Campo, swym nieregularnym, nierównym kształtem przypominający nieco muszlę. Tradycja mówi, że swoją formą miała oddawać kształt płaszcza Matki Boskiej, mającego swą opieką ogarnąć całe miasto.

Nad placem dominuje ★ **Palazzo Pubblico** ze swoją niebotyczną (102 m) wieżą – **Torre del Mangia** ⓘ **zwiedzanie wieży:** 16 X–II 10.00–16.00, III–15 X 10.00–19.00; **wstęp:** 8 EUR, wzniesioną w 1. poł. XIV w. Również sam pałac jest niewątpliwie jednym z najwspanialszych zabytków gotyckiej sztuki świeckiej. Wybudowany w latach 1288–1342, składa się z głównego trzypiętrowego budynku oraz dwóch bocznych, niższych o jeden poziom. Po lewej stronie, u stóp wieży,

Kup książkę

Poleć książkę

znajduje się Cappella di Piazza – kaplica powstała w XIV w. w podzięce za uwolnienie miasta od katastrofalnej epidemii dżumy.

Wejście do pałacu prowadzi bezpośrednio na otoczony podcieniami dziedziniec zwany Cortile del Podestà, z którego można przejść do **Museo Civico** otwarte: XI–15 III 10.00–18.00, 16 III–X 10.00–19.00; wstęp: 7.50 EUR, ulg. 6.50 EUR. W Sali Mappamondo, w której zgromadzone są mapy geograficzne, można podziwiać fresk Simonego Martiniego *Maestà* (*Madonna na tronie*) oraz przypisywany również temu malarzowi fresk przedstawiający kondotiera Guidoriccia da Fogliano. W Sali Pokoju (Sala della Pace) znajduje się natomiast znakomity i niezwykle sugestywny cykl fresków Ambrogia Lorenzettiego *Dobre i złe rządy*.

Po przeciwnej stronie Piazza del Campo, przy Via Banchi di Sotto, wznosi się renesansowy **Palazzo Piccolomini**, zaprojektowany prawdopodobnie przez Bernarda Rosselina.

Nieopodal Piazza del Campo, w jednym z najwyższej położonych miejsc w Sienie, wznosi się imponująca bryła **katedry Santa Maria Assunta** www.operaduomo.siena.it; zwiedzanie: III–X 10.30–19.00, XI–II 10.30–17.30;

wstęp:
bilet łączony,
ważny trzy dni, obejmujący Museo dell'Opera, Museo Diocesano di Arte Sacra, bazylikę św. Jana, kryptę i oratorium św. Bernarda: 12 EUR. Jej budowę rozpoczęto ok. 1150 r., a zakończono w XIII w. W 1339 r. pojawił się projekt, który przewidywał wykorzystanie istniejącej świątyni jako transeptu nowej, dużo większej katedry. Rozpoczęły się prace budowlane, które jednak kilka lat

▲ Katedra Santa Maria Assunta

Kup książkę

Poleć książkę

później przerwano. Ich świadectwem pozostaje do dzisiaj m.in. niedokończona fasada wznosząca się nieopodal katedry.

Dolna część fasady obecnej katedry, z trzema rzeźbionymi portalami, na których wyobrażono wniebowzięcie, gloryfikację Maryi oraz proroków, filozofów i patriarchów, jest dziełem Giovanniego Pisana. Górna część

fasady została ukończona dopiero w 2. poł. XIV w. na wzór katedry w Orvieto. Po prawej stronie wznosi się smukła romańska dzwonnica w charakterystyczne białe i zielone pasy.

Warto wejść do wnętrza kościoła, które jest niezwykle bogate. Szczególne wrażenie wywierają dwukolorowe, obłożone białym i czarnym marmurem ściany. Uwagę

Kup książkę

Poleć książkę

Włochy północne

- Niezliczone zabytki wszystkich epok
- Słynne galerie i wspaniałe muzea
- Lazurowe morze, klify i plaże
- Alpejskie szczyty, jeziora i miasteczka
- Włoska kuchnia i znakomite wina

foto: na okładce: Foto/fo.com

Włochy północne oszałamiają bogactwem zabytków i różnorodnością krajobrazów. Łagodne wzgórza Toskanii, malownicze plaże genueńskiego wybrzeża, ośnieżone alpejskie szczyty, a może błękitna Laguna Wenecka? Trudno zdecydować, który zakątek jest piękniejszy. Jeszcze trudniej byłoby wybrać najciekawsze budowle, rzeźby czy obrazy, lepiej więc pozwolić sobie na zachwyt pięknem włoskich pejzaży i miast, niespiesznie podziwiać dzieła sztuki, cieszyć się aromatem espresso i chłonąć atmosferę tego niezwykłego kraju.

 travelbook to Twój niezastąpiony towarzysz podróży. Wskaże najważniejsze atrakcje, podpowie, czego szukać poza głównymi szlakami, i wprowadzi w świat miejscowych obyczajów. Znajdziesz w nim opisy najciekawszych regionów i miast, a sprawdzone informacje praktyczne ułatwią zaplanowanie podróży. Przewodnik uzupełniają czytelne mapy, starannie dobrane zdjęcia i liczne ramki z ciekawostkami. Wszystko to w połączeniu z poręcznym formatem i atrakcyjną szatą graficzną sprawia, że Travelbook to najlepszy wybór dla ciekawych świata.

Nr katalogowy: 25112

Księgarnia internetowa:
<http://bezdroza.pl>

Zamówienia telefoniczne:
0 801 339900

0 601 339900

Bezdroza

Przewodniki i audiobooki

Sprawdź najnowsze promocje:
• <http://bezdroza.pl/promocje>
Przewodniki najchętniej czytane:
• <http://bezdroza.pl/bestsellery>
Zamów informator podróżniczy:
• <http://bezdroza.pl/newsletter>

Helion SA
ul. Kościuszki 1c, 44-100 Gliwice
tel.: 32 230 98 63
e-mail: bezdroza@bezdroza.pl
<http://bezdroza.pl>

ISBN 978-83-283-0088-0

9 788328 300880 >

Cena 24,90 zł

PROGRAM PARTNERSKI

GRUPY WYDAWNICZEJ HELION

1. ZAREJESTRUJ SIĘ
2. PREZENTUJ KSIĄŻKI
3. ZBIERAJ PROWIZJĘ

Zmień swoją stronę WWW
w działający bankomat!

Dowiedz się więcej i dołącz już dzisiaj!

<http://program-partnerski.helion.pl>

GRUPA WYDAWNICZA

 Helion SA